

IMPACTE DEL REGLAMENT EUROPEU D'INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL (AI ACT) EN L'ACTIVITAT EMPRESARIAL: NOVES OBLIGACIONS I MESURES DE COMPLIMENT

1. Context normatiu

El passat 21 de maig de 2024, el Parlament Europeu va aprovar definitivament el **Reglament (UE) 2024/1235 sobre la intel·ligència artificial**, conegut com **AI Act**. Es tracta del primer marc legal vinculant al món que regula l'ús de la intel·ligència artificial amb una perspectiva basada en el **risc que suposa per a les persones i els drets fonamentals**.

El Reglament entra en vigor el **juliol de 2024**, però estableix **terminis transitoris**:

- ü **Sistemes prohibits**: aplicació immediata als 6 mesos (desembre 2024).
- ü **Sistemes d'alt risc**: adaptació obligatòria en un termini de **24 mesos** (juliol 2026).
- ü **Registre de sistemes i obligacions de transparència**: 12 mesos (juliol 2025).

2. Què entén el reglament per IA?

ü Qualsevol sistema automatitzat que, mitjançant algorismes o tècniques estadístiques (machine learning, lògica, regles, etc.), pugui fer prediccions, decisions o recomanacions que influeixin en entorns humans. Això inclou:

- ü Xatbots comercials
- ü Sistemes de cribratge de CV amb IA
- ü Algorismes de scoring per a crèdits
- ü Sistemes de reconeixement facial
- ü Aplicacions d'assistència legal o mèdica basades en IA

3. Classificació i conseqüències jurídiques

a) Sistemes prohibits (article 5)

Queden prohibits aquells sistemes que suposin una amenaça greu per als drets fonamentals:

- ü Manipulació psicològica inconscient (ex: IA que explota vulnerabilitats personals)
- ü Puntuació social (tipus crèdit social xinès)
- ü Reconeixement facial en espais públics en temps real (amb excepcions molt restringides)

→ **Aplicació immediata a finals de 2024.**

b) Sistemes d'alt risc (articles 6-51)

Inclouen IA utilitzada en àmbits com:

- ü Recursos humans: selecció, promoció, avaluació del rendiment.
- ü Accés a serveis públics o financers: assegurances, crèdits.
- ü Educació: qualificació automatitzada.
- ü Sanitat: diagnòstic assistit.
- ü Infraestructures crítiques: energia, transports.
- Les empreses que **fan servir** aquests sistemes, encara que els **comprin a tercers**, hauran de garantir:
- ü Anàlisi de riscos i documentació tècnica del sistema.
- ü Supervisió humana de les decisions automatitzades.
- ü Mecanismes per evitar biaixos (ex: discriminació indirecta per gènere/edat).
- ü Compliment amb requisits de **ciberseguretat i traçabilitat**.

c) Sistemes de risc limitat

IA que interactua amb humans (xatbots, generadors de textos, recomanadors) haurà de complir amb obligacions de **transparència**:

- ü Informar clarament que s'interactua amb una IA.
- ü Possibilitat de recórrer a una persona.

4. Obligacions per a les empreses usuàries

Encara que no desenvolupin IA, les empreses que **compren o utilitzen sistemes** amb funcionalitat d'IA han de:

- Ø Revisar **contractes amb proveïdors tecnològics** per assegurar el compliment del reglament.
- Ø Verificar si el sistema està inscrit en el **registre de la UE** (per sistemes d'alt risc).
- Ø Establir **protocols interns de supervisió** de l'ús de la IA.
- Ø Garantir la formació dels treballadors implicats.

5. Règim sancionador

Les infraccions greus poden comportar sancions de fins a:

- Ø **7% de la facturació global o 35 milions d'euros** (incompliment de prohibicions).
- Ø **3% o 15 milions d'euros** per incompliments en sistemes d'alt risc.

Això la situa a un nivell similar o superior al RGPD en termes de sancions i implica riscos legals i reputacionals elevats.

ALGUNS APUNTS SOBRE ELS RECONeixEMENTS MÈDICS LGSS art.244 LGSS; Llei 31/1995 (LPRL) art.22; RD 39/1997 art.37.3

L'empresari ha de garantir la vigilància periòdica de la salut dels treballadors al seu servei en funció dels riscos inherents al treball.

En principi, la vigilància es realitza només si és acceptada voluntàriament pel treballador; no obstant això, es preveu que en determinats suposats els reconeixements siguin imprescindibles per a avaluar els efectes de les condicions de treball sobre la salut, verificar si l'estat de salut del treballador pot constituir un perill per a ell mateix, els altres treballadors o altres persones relacionades amb l'empresa, protegir de riscos específics i activitats d'especial perillositat quan així s'estableixi en una disposició legal o cobrir llocs de treball amb el risc de malaltia professional.

Totes les empreses que hagin de cobrir llocs de treball amb riscos de malalties professionals estan obligades a practicar un reconeixement mèdic previ a l'admissió i periòdic dels treballadors que hagin d'ocupar aquests llocs de treball.

L'incompliment d'aquestes obligacions per part de les empreses constitueix una infracció greu en matèria de seguretat i higiene i salut laborals. A més, aquest incompliment converteix a les empreses en responsables directes de totes les prestacions derivades de malaltia professional, incloent-se el recàrrec de prestacions econòmiques d'un 30% a un 50%.

Apunt FLC. Lucía López Alé, gerent

LA CONSTRUCCIÓN CONTINUA SENT UN DELS MOTORS ECONÒMICS I GENERADORS D'OCUPACIÓ, SEGONS EL BALANÇ ANUAL DE L'OBSERVATORI INDUSTRIAL

L'[Observatori Industrial de la Construcción](#) (OIC) de la [Fundació Laboral de la Construcción](#) acaba de publicar l'Informe sobre el sector de la Construcción 2024, que reflecteix xifres positives als principals indicadors de producció, ocupació i nombre d'empreses, consolidant-lo com un dels motors econòmics i generadors d'ocupació, a través de múltiples activitats per desenvolupar una carrera professional.

Segons detalla l'informe, el nombre de persones afiliades a la construcció el 2024 es va situar en 1.409.887, fet que suposa un increment de l'1,9% respecte a l'any anterior. En concret, les persones afiliades al Règim General van superar el milió, creixent un 2,2% i van registrar així la xifra més alta des del 2010.

Com a novetat, l'OIC inclou en aquesta edició una anàlisi de les dades d'afiliació desglossades a un nivell d'activitat econòmica a quatre dígit de la Classificació Nacional d'ocupacions (CNAE-2009), que permet un coneixement més detallat de la distribució de l'ocupació i l'estructura del mercat laboral de la construcció.

Pel que fa a les empreses, aquestes van augmentar un 0,5%, arribant a les 139.133, que suposen el 10,3% del teixit empresarial a Espanya i el nombre més gran d'empreses del sector en l'última dècada.

Pel que fa a l'aportació de la construcció al Producte Interior Brut (PIB), mesurada en termes de Valor Afegit Brut (VAB), el 2024 va tenir un creixement del 4,7% i va representar un 5,3% del PIB, fet que suposa una disminució de 0,1 punts percentuals en comparació a l'any anterior.

D'altra banda, el volum de licitació pública acumulat durant l'any 2024 és de més de 29.440 milions d'euros, un 10% més que el 2023, segons les dades publicades per l'Associació d'Empreses Constructoras i Concessionàries d'Infraestructures (Seopan). Tenint en compte el tipus d'administració, la local acapara el 41,5% de licitació pública, seguida de l'autonòmica amb un 29,5% i la general amb un 29%.

Augment en els preus dels materials

Tot i que les dades exposades són positives i confirmen que el sector de la construcció continua creixent, en aquest balanç anual s'aprecien altres indicadors que generen certa incertesa. En aquest sentit, es destaca el preu dels materials de construcció, un 32% superiors

als registrats el 2019; i alguns, com el coure, els materials ceràmics, el ciment i els materials bituminosos, tenen preus que es situen per sobre del 40% respecte a l'any esmentat.

Davant d'això, a l'anterior edició de l'informe es van reflectir les reivindicacions dels interlocutors socials de la indústria constructiva, que s'hi reiteren. En concret, el document apel·la a la urgència que la Llei de Contractes del Sector Públic "compti amb un sistema adequat i estable de revisió de preus, que permeti repercutir l'increment dels costos sobrevinguts des de la presentació de l'oferta, salvaguardant l'equitat dels contractes públics".

Visats insuficients davant de la necessitat d'habitatge

Segons les dades aportades pels Col·legis Oficials d'Arquitectes Tècnics, que publica el Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible i recull l'informe de l'Observatori Industrial de la Construcció, els visats d'obra per a ús residencial van assolir el 2024 les 154.357 unitats i van augmentar un 14,9% respecte l'any anterior. En canvi, tot i que van créixer en totes les seves tipologies -Obra nova (16,7%), Reforma (7,3%) i Ampliació (5,2%)- la dada conjunta de visats en edificacions preexistents (ampliació i reforma) representa el tercer pitjor registre de l'última dècada, situant-se només per sobre del 2023 i del 2014.

A més, prenent com a referència les projeccions de creació de llars fins al 2039, s'estima que seran necessaris uns 246.000 habitatges per any, per la qual cosa el volum actual de visats de certificació de fi d'obra, que es situa en 97.837, "resulta del tot insuficient per proveir la demanda d'habitatge", destaca l'informe.

Envelliment i manca de relleu generacional

Pel que fa a l'envelliment de les persones treballadores del sector i la manca de relleu generacional, un problema persistent i assenyalat en anteriors edicions de l'informe, les dades facilitades per l'Observatori Industrial de la Construcció revelen que, el 2024, el percentatge de joves menors de 30 anys es situa en un 10,3%, malgrat haver crescut un 21,2% respecte a l'any anterior; una xifra que contrasta amb la de les persones treballadores de més de 55 anys, que representen el 21,9% del total de professionals del sector, fet que suposa un creixement del 14,6% anual.

En aquest sentit, el document mostra "preocupació davant l'estancament en els ritmes de creixement de la població treballadora d'edat mitjana (-0,1%) i l'increment dels de més edat, i és especialment alarmant el de les persones treballadores de 65 a 69 anys o més, que arriben a la xifra de 17.100, amb un increment anual del 104,6%".

Pel que fa al nombre de vacants a la construcció, el 2024 es va reduir un 26,9%, suposant el 0,4% sobre el total de persones assalariades del sector. Tot i així, en l'última dècada, el nombre de vacants al sector ha crescut un 89,6%, segons dades del Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE), en la seva anàlisi "L'ajust de l'oferta i la demanda d'ocupació", les Activitats de Construcció d'Edificis i les Activitats de Construcció Especialitzada són les que presenten més desajustos per falta de candidats, manca d'experiència o manca de competència tècnica i formació.

Davant d'això, l'Observatori Industrial de la Construcció assenyala la necessitat que des del sector "s'analitzi l'ajust entre la formació per reciclar treballadors i el disseny de cicles curts de formació que facilitin la incorporació de nous equips laborals i es beneficiï la creació de carreres professionals sostenibles en el temps".

Suport al nou PERTE

Per a finalitzar, aquesta edició de l'informe reflecteix la pretensió de que el nou Projecte Estratègic per a la Recuperació i Transformació Econòmica (PERTE) de la industrialització de l'habitatge, presentat pel Govern el passat 24 d'abril, "suposi un impuls en la innovació i modernització de la construcció, pugui resoldre mancances en habitatge assequible, i constitueixi una veritable palanca per al creixement del sector de la Construcció en els propers anys". A més, per a la implementació i seguiment d'aquest projecte, l'Observatori Industrial de la Construcció confia que "es tingui en compte la participació activa dels agents socials del sector, per ser coneixedors de la realitat immediata i les necessitats efectives del mateix".

[Descarrega't el darrer informe del Sector de la Construcció 2024](#), publicat per l'Observatori Industrial de la Construcció.

